

än äfven att en förnyad allmän revision af nu gällande föreskrifter i afseende på eder, åsyftande inskränkning i deras användande, måtte ega rum.

Med undersåtlig vördnad etc.

Stockholm den 2 Juni 1883.

N:o 48.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 2 Juni 1883.
— — — — Andra Kammaren den 2 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående skärpta bestämmelser rörande kontrollen af handel med födoämnen och dryckesvaror samt deras beredning till afsalu.

(Andra Kammarens Tillfälliga Utskotts N:o 2 Utlåtande N:o 9 och Första Kammarens Tillfälliga Utskotts N:o 2 Utlåtande N:o 10).

Till Konungen.

Den nuvarande helsovårdsuppsigten öfver födoämnen stöder sig dels på helsovårdsstadgan af den 25 September 1874, deruti § 15 vid äfventyr af böter förbjuder att i stad hålla till salu för helsan skadliga lifsmedel, hvilka böter, enligt § 22 i samma stadga, dock endast kunna säljaren ådömas, då han bevisligen har vetskap om varans skadliga beskaffenhet, i hvilket fall han jemväl är skyldig vidtaga lämplig åtgärd för varans aflägsnande från staden eller dess oskadliggörande, dels ock

på gällande strafflag kap. 22 § § 3 och 13, deri med straff belägges ej mindre handel med utlemnande af veterligen förfalskade lifsmedel, i hvilka för människors lif och helsa farligt ämne blifvit nyttjadt, än äfven för yttrandet af ondt för godt, mängdt för omängdt eller det, hvaruti man vet fel vara, utan att sådant uppenbara, och får denna sistnämnda förbrytelse ej af annan än målsegaren åtalas.

Erfarenheten har emellertid otvetydigt ådagalagt de stora svårigheter, som möta helsovårdsmyndigheterna vid tillämpningen af ofvan anförda lagbestämmelser. För att med stöd af helsovårdsstadgan kunna vidtaga några lagliga åtgärder mot försäljningen utaf en på saluplats anträffad vara, af den beskaffenhet att dess afyttrande till människoföda bör hindras, fordras nemligen att ådagalägga, så väl att varan verkligen varit till salu hållen, som ock att densammas förtärande skulle vara för helsan skadligt. Dessa bestämmelser om skyldighet till bevisning gent emot säljaren torde i allt för hög grad begränsa helsovårdsmyndigheternas åtgöranden uti ifrågavarande riktning, i synnerhet som den personal, hvilken den lokala helsopolisen kan ega till sitt förfogande, utgöres af ett ringa fåtal personer, samt ofta ganska stora svårigheter torde möta vid afgörandet, huruvida ett visst till salu hållet födoämne verkligen är för helsan skadligt, äfven om det vore uppenbart, att detsamma är såsom lifsmedel alldeles otjenligt och på sådan grund ej borde få blifva föremål för försäljning. I följd af det otillfredsställande stadgandet om den dåliga varans aflägsnande och oskadliggörande torde det födoämne, som i större städer blifvit anhållet, numera ofta utbjudas å en annan marknad, hvarvid icke sällan torde inträffa, antingen att landsbygden och de smärre städerna, der uppsigten å saluplatserna är ringare, få emottaga de skadliga lifsmedel, för hvilka de större samhällena vetat skydda sig, eller ock att det dåliga födoämnet försäljes till s. k. korffabriker, hvarest underhålliga och helsovådliga köttvaror komma till användning, utan att man sedermera, åtminstone i de flesta fall, kan efter varornas tillredning med visshet yttra sig om deras skadliga beskaffenhet.

Såsom en väsentlig brist i stadgandena om handel med lifsmedel torde äfven få anses, att dessa stadganden icke äro tillämpliga på sådana skadliga eller otjenliga födoämnen, som förvaras i handelsmagasin i uppenbar afsigt att säljas, eller som införas till matvaruhandlande, och hvilkas skadliga beskaffenhet redan under transporten upptäckes vid jernvägsstation och hamnplats. Sådana varor torde böra i beslag tagas och, efter besigtning af sakkunnig person, förstöras eller oskadliggöras, hvarhelst de under dylika förhållanden anträffas. Vidare torde, enligt Riksdagens åsigt, vara lämpligt att de allmänna bestämmelser, som gälla

för handel med lifsförnödenheter i stad, jemväl utsträckas till dylik handel å landsbygden, hvarest behofvet väl torde påkalla, att i synnerhet den yrkesmessiga beredningen af födoämnen till afsalu blefve underkastad en verksam kontroll.

Slutligen torde Riksdagen få erinra, att helsovårdsstadgan icke innehåller någon bestämmelse om huru vederbörande myndigheter skola förfara, då förfalskade lifsmedel i handeln upptäckas. De gällande bestämmelserna härom, hvilka äro i hög grad kortfattade och föga uttömmande, innefattas nemligen, efter hvad ofvan blifvit nämndt, i strafflagen och hafva vid tillämpningen visat sig ej lemna helsovården den makt, som för densamma vore erforderlig för att i detta hänseende kunna skydda samhällena mot ganska allvarsamma faror. Detta mindre tillfredsställande förhållande torde därför böra ändras derhän, att äfven rörande förfalskning af födoämnen och dryckesvaror den hufvudsakligaste kontrollen åt helsovårdsmyndigheterna öfverlemnas.

Under åberopande af de skäl, som sålunda blifvit anförda, får Riksdagen i anledning af framställningar i detta ämne anhålla, det Eders Kongl. Maj:t täcktes antingen medelst ändringar eller tillägg uti gällande helsovårdsstadga eller genom särskild författning meddela sådana bestämmelser rörande handeln med födoämnen och dryckesvaror samt deras beredning till afsalu, att deröfver en verksam kontroll, än nu är möjlig, må kunna i helsovårdens intresse af vederbörande myndigheter utöfvas.

Med undersätlig vördnad etc.

Stockholm den 2 Juni 1883.